

Cosmin PERȚA

Labiș

Jurnalul pierdut

POLIROM
2022

22 februarie

Perioada mea de consemn e pe sfârșite. Am folosit acest timp în care nu am putut participa la cursuri și nici ieși din internat pentru scris. După-amiezile mi le-am petrecut la sala de club a internatului, jucând ping-pong, ascultând muzică la pick-upul nostru hodorogit, făcând scrimă cu bețe de alun cu Raicu sau Imré și discutând despre literatură. În primele zile, cei mai mulți mă priveau de la distanță, crezând că le port vreun resentiment. Le-am spus că nu port pică nimănui, a făcut fiecare ce-a trebuit ca să-și apere pielea. Apoi, încet-încet, relațiile colegiale s-au reluat. Iar eu, la fel de prietenos ca înainte, am continuat a le vorbi și a face apologia scriitorilor „decandenti”, spre uimirea și groaza delatorilor dintre noi și deliciul puținilor prieteni adevărați, pe care-i pufnea râsul văzându-le figurile schimonosite de neînțelegere. Dar oare la ce se așteptau? Să-mi pun cenușă-n cap? Să mă pocăiesc și să lepăd literatura de dragul convențiilor lor? Nu, amice, drag tovarăș, Labiș este fidel celor ce le simte în interior și nu face rabat de la adevăr de spaima niciunei pedepse.

15 martie

Sunt îndrăgostit. E-un curcubeu deasupra lumii sufletului meu. În preajma Doinei sunt atât de „furat“, atât de transpus cu totul în fiecare moleculă a părului ei negru, încât uit și să mai fiu deștept. Toată forța mea de analiză se transferă în contemplație. Mă surprind, în conversațiile noastre, rămânând fără replică și privind-o tâmp. Mă sperie puțin ipostaza aceasta a mea. Pe lângă că nu mi-e caracteristic, pe lângă că mă poate face să par un neghiob, rațional, în străfunduri, știu că menirea mea este să iubesc mai mult literatura decât femeile. Decât orice femeie. Chiar și decât Doina. Prin urmare, nu mă pot lăsa răpus așa de emoții pe care să nu le pot controla.

20 martie

Ieri l-am luat pe Imré și am fost la Periș să scriu un reportaj pentru *Scânteia tineretului* despre primul sistem de irigare prin aspersiune din țară. Mi se pare un pas fabulos în zona tehnicii agricole. O invenție cu adevărat utilă, care poate salva sute de mii de oameni de la foamete. Am cumpărat două

role de film pentru un aparat de fotografiat împrumutat de la colegul maramureșean Buda, un cuțit de vânătoare, tot de la el, ne-am luat merinde, pâine, brânză, salam, ouă fierte, ceapă verde și-am mers cu trenul. La instalație nu ne aștepta nimeni, deși sunaseră de la ziar, și era aproape să ne muște câinele paznicului. Peste toate, paznicul nu ne-a crezut că suntem jurnaliști, zicând că a mai văzut el jurnaliști și noi părem a fi doi vagabonzi. Până la urmă l-am înduplecat și ne-a dus să vedem mașinăria. Impresionantă. Acolo mi-a venit, pe loc, ideea că pământul lucrat nu numai cu sudoarea țăranului, dar și științific poate fi o temă bună pentru o poezie ce exprimă și alte idei decât ceea ce citim zilnic prin ziare. Întors la internat, m-am retras în sala de seminar și am scris dintr-un foc o poezie intitulată „Pământul”. I-am citit-o lui Imré și mi-a zis că e prea subversivă politic pentru a fi publicată. Poate dacă renunț la câteva strofe. Auzi la el, să renunț la strofe. Mai bine n-o public niciodată și-o țin doar pentru mine.

5 aprilie

Am ținut Paștele. Nu am postit, pentru că e imposibil la cantina internatului, dar am ajunat azi,

am fiert la un termoplonjor câteva ouă cu coji de ceapă și am pitit în cameră un bidon de merlot de care am făcut rost prin prietenul meu anticar. După stingere am ciocnit câte un ou cu Aurel, Ioniță, Tomozei și Radu Cosașu și am băut vinul. Am simțit o oarecare împăcare. Relația mea cu Dumnezeu e complicată, sunt marxist, dar asta n-are de-a face cu religia. Cred și asta îmi dă o stare de bine sufletească, îmi dă chiar puțină putere. Chiar și în cea mai cumplită sărăcie ai mei țineau cu sfințenie Crăciunul și Paștele și ne luminau casa. E o tradiție dragă de care mi se pare absurd să mă lepăd. Intru în biserici și ocazional mă rog. Când eram mai tânăr, am fost și la moaștele sfintei Parascheva. Până la urmă, și numele de mi l-au dat ai mei mi l-au dat de la Sfântul Nicolae, cum aș putea să le nesocotesc dragostea și să mă lepăd? Dacă n-aș fi fost în poziția în care eram, poate că n-aș fi fost atât de discret și ne-am fi bucurat mai mulți împreună, dar acum mă simt vânat și orice mică nealinieră mă poate costa. Hristos a înviat!

10 aprilie

Era să se întâmple azi o adevărată tragedie. Luându-l la ochi după ce mi-a ținut partea, nemernicul

de Beniuc cu celălalt nemernic de Breslașu au început să-l terorizeze pe Imré, spunându-i repetat și violent că e lipsit de orice talent și făcându-l de rușine cu orice ocazie, luându-se de felul în care vorbește. Situația asta durează de câteva luni bune, dar azi, după ce l-au umilit din nou în fața tuturor colegilor, bietul Imré a cedat. Mi-a atras atenția Ion Băieșu, care e cu el în grupă, că a fugit să se ascundă în pod. Am ajuns la fix pentru a-i lua din mână ștreangul pe care voia să-l atârne de grindă. Nemernicii aceia. Va veni și vremea lor!

18 aprilie

În secolul acesta nervos, oamenii sunt mai instabili decât principiile. Prostia, greșeala, păcatul, lenea sunt viciile teribile ale lumii acesteia. Vrem o lume nouă numai prin lozinci, dar nimeni nu cutează a se schimba cu adevărat. Eu sunt proletar, nu în sensul politic, ci în sensul moral, curat, căci am trăit numai din puterea gândurilor mele.

9 mai

Sunt la Sinaia de o săptămână, împreună cu un grup select de poeți și compozitori, în scopul creării unor cântece pentru Festivalul Mondial al Tinerețului. Mâncarea este excelentă, aerul e tare, n-am absolut niciun program, fac tot ceea ce poftesc. Am o cameră foarte bună, dormitorul reginei din castelul Foișor, cu baie, cu patul regal, cu fotolii, cu un birou monumental. Seara avem cenacu în care se ascultă și se discută muzică și versuri. Mai stau aici încă vreo câteva zile, în timpul asta voi mai lucra la volum. Mi-am cumpărat niște haine de doc, sandale și pantofi.

22 mai

Și dacă mă-nșel? Dacă nu-s niciun talent și nicio chemare, ci numai o risipă orgolioasă și un ego flămând și bolnav care mă amăgesc că rolul meu e mai mare decât îmi pot imagina? Dacă sunt un biet mediocru care nu-și știe locul și mă dau în spectacol ca o capră atinsă de turbare, fără nicio acoperire?